

СИЛАБУС

ПІЗНАВАЛЬНА ПРАКТИКА Здобувачів вищої освіти за спеціальністю 033 Філософія

Ступінь освіти
Освітня програма

Бакалавр
Філософія

Кількість кредитів ЄКТС 6 (120 годин)

1. Анотація

Пізнавальна практика - невід'ємна складова навчального процесу підготовки бакалавра філософії, що має сприяти практичній підготовці майбутніх фахівців. Пізнавальна практика сформована у відповідності з освітньо-професійною програмою «Філософія» здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 033 «Філософія» і є одним з основних елементів навчально-виховного процесу. В процесі пізнавальної практики у студентів формуються навички самостійної науково-дослідної роботи з філософської тематики, що дає можливість познайомитись та долучитись до системи організації бібліографічних відділів з філософської тематики вітчизняних і зарубіжних спеціалізованих носіїв інформації; познайомитись зі змістом філософських першоджерел, навчитися конспектувати, обмірковувати й інтерпретувати головні думки авторів, логічно аргументувати власну думку, правильно оформлювати звернення до авторського матеріалу, запобігаючи плагіату, узагальнювати дослідницький досвід.

2. Мета та завдання курсу

Мета практики – формування навичок роботи з літературою, аналізу, узагальнень та формування реферату за обраною філософською тематикою на підставі вивчених попередньо дисциплін циклу загальної та спеціальної підготовки.

Завдання курсу: сформувати фахові вміння реферувати, анотувати літературу з філософської тематики, здійснювати критичний аналіз, виходити на узагальнення, користуючись системою понять, формулювати власні ідеї.

3. Результати практики

- Отримати практичні навички роботи з філософською й загальногуманітарною проблематикою, аналізувати й узагальнювати, робити оцінку теоретичного стану вирішення соціокультурних проблем
- Сформувати вміння досліджувати філософські першоджерела й реферативно залучати їх до аналізу суспільних явищ
- Отримати здібності викладання дискурсивного тесту та складання звіту дослідження

4. Обов'язки студентів під час проходження практики

Для виконання завдань практики студенти зобов'язані:

- отримати у керівника практики інструкції щодо програми проведення практики та оформлення всіх необхідних документів;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою і рекомендаціями керівника практики;
- оформити звіт, підписати його у керівника практики;
- своєчасно захистити звіт.

5. Керівництво практикою:

Практика студентів проводиться під безпосереднім контролем керівників практики від університету.

Керівник практики:

- забезпечують проведення всіх організаційних заходів перед початком та впродовж практики;
- керують поточною роботою студентів під час практики;
- видають завдання для самостійних навчально-дослідних робіт;
- контролюють дотримання дисципліни студентів під час практики;
- перевіряють звіти студентів з практики, приймають залік;
- надають завідувачу кафедри письмовий звіт про проведення практики із

зауваженнями і пропозиціями щодо вдосконалення практики.

Керівник практики контролює відповідність виконання завдань програмі практики, перевіряє правильність запису у щоденнику, хід виконання індивідуального завдання і збору матеріалів.

6. Програма практики

1. Знайомство з системою організації бібліографічних відділів з філософської тематики вітчизняних та зарубіжних бібліотек та інших спеціалізованих носіїв інформації

- 1.1. Філософські відділи у бібліотеках та онлайн-носії інформації з філософської тематики
- 1.2. Філософські web-сайти, присвячені філософським персоналіям і галузям філософії
- 1.3. Іномовні й україномовні філософські он-лайн бібліотеки
- 1.4. Он-лайн періодичні видання з філософської проблематики
- 1.5. Робота з бібліографією. Відбір необхідних бібліографічних джерел з обраної проблеми.

2. Вивчення й аналіз першоджерел з обраної теми. Анотування та реферування.

- 2.1. Знайомство зі змістом відібраних першоджерел. Конспектування головних думок, що представляють підходи до проблеми.
- 2.2. Аналіз виділених фрагментів текстів. Анотування - формулювання власних думок стосовно ролі даного матеріалу в теоретичному вирішенні філософської проблеми.
- 2.3 Структурні складові реферату. Вступ. Головна частина. Висновки. Формування реферативного матеріалу. Співвідношення першоджерельного й самостійного творчо узагальненого.

3. Специфіка презентації реферату з обраної філософської теми.

- 3.1 Структура та зміст презентації філософської теоретичної роботи.
- 3.2. Особливості засобів та обсягу візуалізованого матеріалу. Проблема - першоджерельні локуси - власні узагальнення
- 3.3. Взаємодія змістовно-текстових й візуально-символічних рядів презентації у досягненні повноти й коректності розкриття філософської теми.

7. Тематика для дослідження в межах пізнавальної практики

До дисциплін «Історія європейської філософії»

1. Питання співвідношення «знання» й «гадки» в античній філософії.

Рекомендована література

Бичко І.В., Бичко А.К., Табачковський В.Г. Історія філософії. Підручник.-К.:Либідь, 2001. 408 с.

Петінова О. Б. Філософія: навчальний посібник / О. Б. Петінова. – Одеса, 2019. – 304 с.

Дарио Антисери и Джованни Реале. Западная философия от истоков до наших дней. Античность и Средневековье (1-2) / В переводе и под редакцией С А Мальцевой — «Издательство Пневма», С-Петербург, 2003, 688 с ,

Жан Бофре. Диалог с Хайдеггером. Греческая философия. Книга первая. Рождение философии. Гераклит и Парменид. Лекция о Пармениде. Зенон. С-П.: Владимир Даль, 2007. 253 с.

Богомолов А.С. Античная философия. М., Высшая школа, 2006.390 с.

Фрагменты ранних греческих философов. От эпических теокосмогоний до возникновения атомистики. Ч. 1. Составитель Лебедев А.В. М. Наука, 1989. 576 с.

2. Платон та внутрішні печери людини.

Рекомендована література

Філософія [Електронний ресурс] : навч. посібник / Ю. М. Вільчинський, Л. В. СеверинМрачковська, О. Б. Гаєвська та ін. — Київ : КНЕУ, 2019. — 368 с.

Історія філософії: Підручник. Ярошовець В.І., Бичко І.В., Бугров В.А. К.:ПАРАПАН, 2002.- 744 С.

Виндельбанд В. Платон / Вильгельм Виндельбанд. – К.: Зовнішторгвидав України, 1993. – 176 с

Кессиди Ф.Х. Платон и его эпоха [сб. ст.]: к 2400-летию со дня рождения / АН СССР, Ин-т философии Ф.Х. Кессиди, – М. : Наука, 1979. 320 с.

Миронов В.В. Платон и современная пещера big data, Вестник СПбГУ. Философия и конфликтология. 2019. Т. 35. Вып. 1с. 4-24.

Лосев А. Ф. Очерки античного символизма и мифологии. М.: Мысль; Российский открытый университет, 1993. 962 с.

Секундант С.Г. Лейбниц и Платон. Возрождение идеалистической традиции в европейской философии Нового времени. <https://studylib.ru/doc/2711416/s.-g.-sekundant-lejbnic-i-platon.-vozrozhdenie>

3. Платонічне кохання та кохання в діалогах Платона «Бенкет» і «Федр».

Рекомендована література

Петрушенко В.Л. Філософія. Підручник для студентів ВНЗ. Львів, Магнолія, 2006», 2008. - 506 с.

Платон. Пир / Пер. С. Апта // Платон. Избранные диалоги / Пер. с древнегреч.; сост., вступ. ст. и коммент. В. Асмуса; ред. переводов А. Егунов. – М.: Художественная литература, 1965. 442 с.

Платон. Избранные диалоги. Федр. М.: Аст-издательство, 2004. С.195-225

[Васильева Т.В. Поэтика античной философии. Символы человека у Платона и платоническая любовь.](#) М.:Академический Проект Трикста, 2008. 735 с.

Апресян Р.Г. Идеальная композиция диалога «Пир» и платоновская философия любви. Культура и искусство 4(22), 2014. С. 393-407. Марсилио Фичино. Комментарий на «Пир»

Платона. <http://www.platonizm.ru/content/marsilio-fichino-kommentariy-na-pir-platona>

Фуко М. Использование удовольствий. История сексуальности. Пер. с франц. В. Каплуна. Т. 2. СПб.: Академический проект, 2004, с. 383-413. Хамитов Н. Философия и психология пола / Н. Хамитов. – К. : Ника-центр ; М. : Институт общегуманитарных исследований, 2001.

4.«Метафізика» Арістотеля як філософська основа класичного природознавства.

Рекомендована література

Причепій Є.М., Черній А.М., Гвоздецький В.Д., Чекаль Л.А. Філософія. Посібник для студентів ВНЗ. –К.: Академвидав, 2009.-592 с. [Електронний ресурс] https://omolodim.at.ua/publ/prichepij_e_m_chernij_a_m_gvozdeckij_v_d_chekal_l_a_filosofija_posibnik_dlja_studentiv_vishhikh_navchalnikh_zakladiv_kijiv_vidavnichij_cent/1-1-0-36

Філософія. Навч.посібник / Л.В.Губерський,І.Ф.Надольний, В.П.Андрущенко//За ред.І.Ф.Надольного.-К.:Вікар, 2001.- 516 с. http://librarium.inf.ua/%D1%84%D1%96%D0%BB%D0%BE%D1%81%D0%BE%D1%84%D1%96%D1%8F_%D0%B3%D1%83%D0%B1%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA.html

Рассел Бертран. Історія західної філософії. Розділ XIX. Арістотелева метафізика. — К., 1995. — С. 144-192.

Рассел Б. Философский словарь разума материи и морали / Пер. с англ. – К.: Port-Royal, 1996. – 368 с.

Гайденко П.П. История греческой философии в ее связи с наукой. М.: Пер. СЭ. Спб: Университетская книга, 2000. 319 с.

Гайденко П.П. Эволюция понятия науки. Становление и развитие первых научных программ. М.: Наука, 1980. 568 с.

5 Проблема сутності свободи й рабства в першій книзі «Політики» Арістотеля.

Рекомендована література

Філософія. Підручник. За ред. Горлача М.І., Кременя В.Г., Рибалка В.К. –х.: Консум, 2010.- 672 с.

https://platona.net/load/knigi_po_filosofii/uchebnye_posobija_uchebniki/filosofija_pidruchnik_re_d_gorlach_m_i_kremen_v_g_ribalko_v_k_2010/27-1-0-3637

Меленко С. Г. Арістотель про соціальні основи держави / С. Г. Меленко // Держава і право. – 2012. – Вип. 56. С. 60 – 65.

Шама О. “Органічна” держава Арістотеля як кінцева мета розвитку античного суспільства. Україна–Європа–Світ. Збірник наукових праць. С.245-253.

Сорбалэ А. Миф о «правильности» государства Аристотеля и несправедливости государства Платона. Politics Альманах интеллектуальной истории. Санкт-Петербург Издательство Политехнического университета 2014. С. 57-68.

Неретина С. С., Огурцов А. П. Концепты политической культуры «Политика» Аристотеля. Концептуализации управления, права и собственности. Отношение «господин – раб» («властелин – слуга»). / Неретина, С.С. Концепты политической культуры [Текст] / С.С. Неретина, А.П. Огурцов; Рос. акад. наук, Ин-т философии. – М. : ИФРАН, 2011. – 279 с.

6. Сучасні відповіді на три пірронівські запитання.

Рекомендована література

Філософія. Підручник. В.С.Афанасенко, В.І. Волович, Г.Т.Головченко//ЗА РЕДАКЦІЮ В.Г.Кременя, М.І.Горлача.-Х.: Прапор, 2004. 736 с.

Секст Емпирик. Три книги Пирроновых положений. http://nibiryukov.narod.ru/nb_russian/nbr_teaching/nbr_teach_library/nbr_library_classics/nbr_classics_sextus_empiricus_outlines_of_pyrrhonism.htm

Боннар А. Греческая цивилизация. – Т. 3.: От Еврипида до Александрии / Андре Боннар / Пер. с франц. Е. Н. Елеонской; Ред. и предисл. Л. З. Поляковой. – М.: Искусство, 1992 — 398 с.

Брюнсвиг Ж. Пиррон // Греческая философия / Под ред. М. Канто-Спербер: В 2 т. М.: Греко-латинский кабинет Ю. А. Шичалина, 2006. Т. 2. С. 509–520.

Лега В. П. Секст Эмпирик: скептицизм как образ жизни // Mathesis. Из истории античной

науки и философии. М.: Наука, 1991. С. 210–220.

7. Містичні обрії середньовічної філософії

Рекомендована література:

Вертеловский А. Средневековая мистика и отношение её к католичеству. – Харьков: Типография Окружного штаба, 1888. – 274.

Історія філософії. За ред. Ярошевця В.І. – К., Вид. ПАРАПАН, 2002. – 774 с.

Лосский В.Н. Очерк мистического богословия Восточной церкви // Лосский В.Н. Боговидение. – М.: ООО «Изд-во АСТ», 2003. – С. 111-308.

Маритен Ж. Метафизика и мистика. // Путь. - 1926. - №2. –С.88-100.

Судзуки Д.Т. Мистицизм: христианский и буддийский. -К.: София, 1996.

Тимофеев, А.В. Учение Бернарда Клервоского в контексте средневековой интеллектуальной традиции: монография / А.В. Тимофеев. – Днепр: Изд-во «Інновация», 2018. - 198 с.

Торчинов Е.А. Мистический (трансперсональный) опыт и метафизика (к постановке проблемы) // Метафизические исследования. – 1998. – Вып. 8: Религия. – С.9-28.

Шабанова Ю.О. Трансперсональная метафизика Мастера Екхарта. Монография – Д.:Национальний гірничий університет, 2005. – 238 с

8. Філософія Відродження в естетичних ремінісценціях

Рекомендована література:

Лосев А.Ф. Эстетика Возрождения. - М., 1998.

Петрарка Франческо. Эстетические фрагменты. - М. 1963.

Рассел Б. История западной философии. – М.: Академический проект, 2000. – 768.

Реале Дж. И Антисери Д. Западная философия от истоков до наших дней. Т.2. – СПб: Пневма, 2001. – 604 с.

Хейзенга Й. Осень средневековья. – М.:Наука, 1988. – 540 с.

Эстетика Ренессанса. Антология: В 2-х т. - М., 1981.

9. Роман Умберто Эко «Ім'я Розі» як трансформація середньовічної проблематики в семіотичі Постмодерну

Рекомендована література:

Усманова А. Р. Умберто Эко: парадоксы интерпретации. — Мн.: "ПроPILEI", 2000. - 200 с. ISBN 985-6329-29-9.

Жолковский А. К. У. Эко: Отсутствующая структура // Вопросы философии. 1970. № 2

Квиткин С. Б. Интерпретативный аспект семиотической концепции У.Эко // Современная философия как феномен культуры: исследовательские традиции и новации. Серия «

Ичин Корнелия, Йованович Миливое. Заметки к диалогу Умберто Эко с Достоевским («Остров накануне» и «Двойник») // Ичин Корнелия, Йованович Миливое. Элегические раскопки. — Белград: Издательство филологического факультета в Белграде, 2005. — С. 105—115.

Лутеро Р. О концепции Умберто Эко и его вклад в семиологические исследования / Язык и культура, 2011. – 129-135.

10. Філософія Середньовіччя та Відродження в історико-філософській діалогічності

Рекомендована література:

Александрова О. Філософія середніх віків та доби Відродження: Підручник. – К.:ПАРАПАН, 2002. – 172 с.

Горфункель А.Х. Философия эпохи Возрождения. - М., 1980.

Жильсон Э. Философия в средние века– М.: Революция, 2010. – 678 с.

Історія філософії. За ред. Ярошевця В.І. – К., Вид. ПАРАПАН, 2002. – 774 с.

Маритен Ж. Знание и мудрость / Пер. с фр. Л. М. Степачева. — М.: Научный мир, 1999.

Неретина С.С. Верующий разум. К истории средневековой философии. - Архангельск, 1995.

Рассел Б. История западной философии. – М.: Академический проект, 2000. – 768.

Реале Дж. И Антисери Д. Западная философия от истоков до наших дней. Т.2. – СПб: Пневма, 2001. – 604 с.

11. Сміхова культура як філософський вимір світоглядних запитів пізнього середньовіччя

Рекомендована література:

Бахтин М. М. Творчество Франсуа Рабле и народная культура Средневековья и Ренессанса. М., 1990.

Бергсон А. Смех. М., 1992.

Карасев Л. В. Философия смеха. М., 1996.

Мальцева О. В. Метаморфози сміху в динаміці соціокультурного простору : монографія. Маріуполь : ДВНЗ «ПДТУ», 2018.

Левченко В. Смех как антропологическое измерение культуры // Докса : сб. науч. тр. По философии и филологии. Вып. 16 : Феномен смеха и смех в культуре. Одесса, 2011. С. 74–81.

Пропп В. Я. Проблемы комизма и смеха. М., 1999.

Сычев А. А. Природа смеха, или Философия комического. М., 2003.

12. Проблематика модерної філософії в часопису «Sententiae» у 2020–2021 рр.

Рекомендована література:

Sepetyi D. The problem of main-body interaction and the causal principle of Descartes's third meditation // Sententiae 40:1 (2021). P. 28–43.

(<https://sententiae.vntu.edu.ua/index.php/sententiae/issue/view/50>)

Секундант С. Ляйбніц і Вольф: критичні засади ідеї наукової революції у філософії // Sententiae 40:1 (2021). С. 44–66.

(<https://sententiae.vntu.edu.ua/index.php/sententiae/issue/view/50>)

Томазій Я. Ядро дослідження про літературний плагіат, передусім теоретичне, уміщене в небагатьох стислих тезах / Пер. з лат. Р. Кисельова // Sententiae 40:1 (2021). С. 89–103.

(<https://sententiae.vntu.edu.ua/index.php/sententiae/issue/view/50>)

Кисельов Р. Коментар до Томазієвої «Філософської дисертації про літературний плагіат» // Sententiae 40:1 (2021). С. 104–115.

(<https://sententiae.vntu.edu.ua/index.php/sententiae/issue/view/50>)

Секундант С. Ляйбніц і Вольф: Порівняльний аналіз поняття системи // Sententiae 39:1 (2020). С. 8–28. (<https://sententiae.vntu.edu.ua/index.php/sententiae/issue/view/46>)

13. Проблематика модерної філософії в часопису «Sententiae» у 2018–2019 рр.

Рекомендована література:

Щербина О., Щербина Н. Джон Лок про мовчання як аргумент і прояв поваги в аргументації // Sententiae 38:2 (2019). С. 6–18.

(<https://sententiae.vntu.edu.ua/index.php/sententiae/issue/view/45>)

Хома О. Сучасне глобальне декартознавство // Sententiae 38:2 (2019). С. 112–115.

(<https://sententiae.vntu.edu.ua/index.php/sententiae/issue/view/45>)

Сепетий Д. Співвідношення понять субстанційного союзу і взаємодії душі й тіла у філософії Декарта // Sententiae 37:1 (2018). С. 136–152.

(<https://sententiae.vntu.edu.ua/index.php/sententiae/issue/view/42>)

3. Проблематика модерної філософії в часопису «Sententiae» у 2016–2017 рр.

Література:

Секундант С. Християн Томазій: логіка як учення про рацію // Sententiae 36:2 (2017). С. 6–17. (<https://sententiae.vntu.edu.ua/index.php/sententiae/issue/view/29>)

Хома О. Роль скептичної очевидності в Першій і Другій «Медитаціях». Стаття друга. Certitudo // Sententiae 36:2 (2017). С. 18–29.

(<https://sententiae.vntu.edu.ua/index.php/sententiae/issue/view/29>)

Іващенко І. Нова наука про цивільний світ. Аналітично-історичний коментар до «Ідеї твору» Джованні Баттисти Віко // Sententiae 36:1 (2017). С. 152–165.

(<https://sententiae.vntu.edu.ua/index.php/sententiae/issue/view/28>)

Хома О. Роль скептичної очевидності в Першій і Другій «Медитаціях». Стаття перша. Сумнів за Декартом і Секстом Емпіриком // Sententiae 35:2 (2016). С. 6–22.

(<https://sententiae.vntu.edu.ua/index.php/sententiae/issue/view/27>)

Кузнецов В. Сущность и признаки Просвещения // Sententiae 35:2 (2016). С. 94–112.

(<https://sententiae.vntu.edu.ua/index.php/sententiae/issue/view/27>)

14. Проблематика модерної філософії в часопису «Sententiae» у 2013–2015 рр.

Рекомендована література:

Секундант С.Эренфрид Вальтер фон Чирнгаус: «Medicina mentis» как первая философия и всеобщая наука // Sententiae 33:2 (2015). С. 93–107.

(<https://sententiae.vntu.edu.ua/index.php/sententiae/issue/view/24>)

Ляйбніц Г. В. Монадологія /Пер. П. Бартусяк // Sententiae 28:1 (2013). С. 151–177.

(<https://sententiae.vntu.edu.ua/index.php/sententiae/issue/view/14>)

Бартусяк П. Концептуальні умови («) Монадології (») // Sententiae 28:1 (2013). С. 199–209.

(<https://sententiae.vntu.edu.ua/index.php/sententiae/issue/view/14>)

4. Томас Гоббс і сучасна проблематика громадянського суспільства

Длугач Т. Б. От Левиафана к гражданскому обществу // Историко-философский ежегодник 2020. Т. 35 / Ин-т философии РАН. Гл. ред. Н. В. Мотрошилова. М.: Аквилон, 2020. С. 77–100.

До дисципліни «Філософська антропологія»

15. Макс Шелер – засновник філософської антропології

Рекомендована література:

Гоцуляк О.Б. Філософська антропологія: навчально-методичний посібник. – Івано-Франківськ, 2015. – 34 с.

Табачковський В. Полісутнісне homo: філософсько-мистецька думка в пошуках «неевклідової рефлексивності». Кю: ПАРАПАН. – 2005. – 432 с.

Тейяр де Шарден, П. Феномен человека. - М., 1987.

Шелер М. Избранные произведения. М.: ГНОЗИС. – 1994. – 490 с.

16. Екзистенційна антропологія: проблеми життя і смерті, долі і свободи.

Рекомендована література:

Бергсон А. Творческая эволюция. – М. – 2001. – С. 39-57.

Кебуладзе В. Феноменологія досвіду. – К.: Дух і літера. – С. 13-36.

Мерло-Понті М. Феноменологія сприйняття. – С. 177-184.

Хайдеггер М. Бытие и время. – М.. 1997. – С. 2-15.

17. Людина як предмет філософської рефлексії в філософських традиціях стародавнього Заходу і Сходу

Рекомендована література:

Древнеиндийская философия. – М.: Мысль. – 1972. – С. 5-25.

История китайской философии. – М.: Прогресс. – 1989. – С. 7-16.

– М.: Прогресс

Сарвепалли Радхакришнан. Индийская философия. – М.: «Иностранная литература» Т.1. – 1956. – С. 39-45.

Элиаде М. Йога. Свобда и бессмертие. – К.: София. – 2000. – С. 7-17.

Сатварупа дас Госвами. Очерки ведической литературы. – М.:

До дисципліни «Філософія освіти і виховання»

18. Предмет філософії освіти. Філософія і педагогіка в предметному полі освіти.

Рекомендована література:

Пекар В. Різноманітний менеджмент. Харків, 2018. – 191 с.

Полани М. Личностное знание. – М.: Прогресс, 1985. – 344 с.

Фрейре П. Педагогіка свободи. Етика, демократія і громадянська мужність.– Вид-во: КМ-Академія, 2004.

Фрейре П. Формування критичної свідомості. – К.: Юніверс, 2003. 176 с.

19. К.Д. Ушинський про освіту і виховання

Рекомендована література:

Робінсон К. Освіта проти таланту. Сила творчості. Львів. 2017. С. 21-33.

Вагнер Т., Дінтерсміт. Мистецтво навчати. К.: Наш формат 2017. С. 8-21.

Ушинський К.Д. Педагогическая антропология: Человек как предмет воспитания. Опыт педагогической антропологии/ К.Д.Ушинский; Сост. Иотв. ред., авт. ст., коммент. и примеч. Э.Д.Днепров. Москва: ИздательствоУРАО. (Новая педагогическая библиотека). Передмова. – 2012. С. 4-12.

20. Формування мови та писемності як каналів отримання знань і комунікації у навчально-виховному процесі

Рекомендована література:

Гельб И. Е. Опыт изучения письма. (Основы грамматики) – М.: Радуга, 1982. – С. 211-224.

Гадамер Х.-Г. Истина и метод: Основы философской герменевтики, М.: Прогресс. – 1988. – С. 44-50.

Деррида Ж. О грамматологии. М. – 2000. – С. 111-119.

Кассирер Э. Философия символических форм. Том 1. Язык. М.; СПб, Университетская книга, 2002. – С. 21-28.

Языки как образ мира, М.– СПб. – 2003. С. 127-139.

До дисципліни «Аксіологія»

21. Маргінальність та субкультури як феномен сучасної культури

Рекомендована література:

Радзівський В. О. Базові резонансні субкультури сучасної України: монографія / В. О. Радзівський. — Київ : Вид-во «Логос», 2014. — 664 с.

Радзівський В. О. Нотатки з субкультури аномії : монографія / В. О. Радзівський. — Київ : Вид-во «Логос», 2012. — 368 с.

Радзівський В. О. Про теорію та історію субкультур: нариси до субкультурології : монографія / В. О. Радзівський. — Київ : Вид-во «Логос», 2013. — 276 с.

22. Гендерні ролі та стереотипи у сучасному світі

Рекомендована література:

1. Архангельська А. М. До питання про статус маскулінізму в лінгвістичній гендерології / А. М. Архангельська // Наукові записки. Серія “Філологічна”. – Острог: Вид-во Національного університету “Острозька академія”, 2010. – Вип. 17. – С. 11–21. 3. Горностай П. Головні ролі людини [Електронний ресурс] / П. Горностай. – Режим доступу : www.rusnauka.com/8_NMIW_2008/Psihologia/28409.doc.htm.

2. Кирилина А. Лингвистические гендерные исследования [Электронный ресурс] / А. Кирилина, М. Томская. – Режим доступа: www.strana-oz.ru/?article=1038&numid.
3. Мартинюк А. П. Конструювання гендеру в англomовному дискурсі / А. П. Мартинюк. – Харків : Константа, 2004. – 292 с.

23. Ліберальні цінності як основа сучасного демократичного суспільства

Рекомендована література:

1. Гальчинський А.С. Лібералізм: уроки для України — К.: Либідь, 2011. — 288 с.
2. Проценко О., Лісовий В. Лібералізм, антологія. – К.: «Простір», «Смолоскип», 2009;
3. Токвиль, А. де. Демократія в Америці. – М.: Прогресс, 1994. – 554 с.;

24. Сутність толерантності та світогляд українського народу

Рекомендована література:

1. Молчанова А.О. М 76 Толерантність як ціннісна основа професійної діяльності педагога: посібник. – Київ: Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, 2013. – 188 с.
2. Кривега Л.Д. Мировоззренческие ориентации личности в условиях трансформации общества. – Запорожье: ЗГУ, 1998. – 202 с.
3. Ищенко Ю.А. Толерантность как философско-мировоззренческая проблема // Философская и социологическая мысль. Киев, 1990. - № 4. - с. 48 -60.

25. Вплив інформаційного суспільства на формування цінностей у молодіжному середовищі

Рекомендована література:

1. Бондар Т. В. Молодіжна субкультура: сучасні вияви // Український соціум. - 2003. - № 1 (2). - С. 24-29.
2. Інформаційні технології як фактор суспільних перетворень в Україні: зб. аналіт. доп. / М. А. Ожеван, С. Л. Гнатюк, Т. О. Ісакова; за заг. ред. Д. В. Дубова. – К. : НІСД, 2011. – 96 с.
3. Клименченко О.А., Галета С.О. Авторитет без авторитаризму. – Кіровоград: «КОД», 2006. – 176с.

До дисципліни «Онтологія та метафізика»

26. Онтологічна та метафізична проблематика у 1-му томі «Європейського словника філософій» і формування української філософської термінології

Рекомендована література:

- Європейський словник філософій: Лексикон неперекладностей. Т. 1. К.: ДУХ І ЛІТЕРА, 2009. (https://shron1.chtyvo.org.ua/Cassin_Barbara/Yevropeiskyi_slovnyk_filosofii_t1.pdf)
- Сігов К. та ін. Народження «Європейського словника філософій» і відкриття Барбари Кассен // Sententiae 38:1 (2019). С. 153–171. (<https://sententiae.vntu.edu.ua/index.php/sententiae/article/view/438/390>)

27. Онтологічна та метафізична проблематика у 2-му томі «Європейського словника філософій» і формування української філософської термінології

Рекомендована література:

- Європейський словник філософій: Лексикон неперекладностей. Т. 2. К.: ДУХ І ЛІТЕРА, 2011. (<https://ua1lib.org/book/2728008/49e1a5>)
- Сігов К. та ін. Народження «Європейського словника філософій» і відкриття Барбари Кассен // Sententiae 38:1 (2019). С. 153–171. (<https://sententiae.vntu.edu.ua/index.php/sententiae/article/view/438/390>)

28. Онтологічна та метафізична проблематика у 3-му томі «Європейського словника філософій» і формування української філософської термінології

Рекомендована література:

Європейський словник філософій: Лексикон неперекладностей. Т. 3. К.: ДУХ І ЛІТЕРА, 2013. (<https://ua1lib.org/book/3059601/e6508a>)

Сігов К. та ін. Народження «Європейського словника філософій» і відкриття Барбари Кассен // *Sententiae* 38:1 (2019). С. 153–171. (<https://sententiae.vntu.edu.ua/index.php/sententiae/article/view/438/390>)

29. Онтологічна та метафізична проблематика у часопису «Sententiae»

Рекомендована література:

Богачов А. До питання про діалектичне обґрунтування онтології // *Sententiae* 36:2 (2017). С. 30–49. (<https://sententiae.vntu.edu.ua/index.php/sententiae/article/view/438/390>)

Терлецький В. Сучасні дискусії про назву Аристотелевого твору, відомого нам як «Метафізика» // *Sententiae* 36:2 (2017). С. 50–65. (<https://sententiae.vntu.edu.ua/index.php/sententiae/article/view/336/330>)

Книга про причини. Розділи VII–XV / Пер. Р. Паранько // *Sententiae* 36:2 (2017). С. 76–86. (<https://sententiae.vntu.edu.ua/index.php/sententiae/article/view/336/330>)

Баумейстер А. Liber de causis («Книга про причини»): інтелектуальна подорож від Афін до Парижа й Лондона через Багдад і Толедо // *Sententiae* 36:2 (2017). С. 90–116. (<https://sententiae.vntu.edu.ua/index.php/sententiae/article/view/336/330>)

30. Метафізика людського буття: Л. Бінсвангер, С. Франк і М. Гайдеггер

Рекомендована література:

Аляев Г. Е., Резвых Т. Н. Людвиг Бинсвангер: между метафизикой С. Л. Франка и аналитикой присутствия М. Хайдеггера // *Философия. Журнал Высшей школы экономики*. 2020. Т. IV, № 2. С. 308–325. (<https://philosophy.hse.ru/article/view/11032>)

Аляев Г. Е., Резвых Т. Н. От Непостижимого к познанию человеческого бытия: заметки С. Л. Франка на полях книги Л. Бинсвангера // *Философические письма. Русско-европейский диалог*. 2020. Т. (3). № 1. С. 106–120. (<https://phillet.hse.ru/article/view/10645/12089>)

До дисципліни «Етика»

31. Мораль і нацизм

Рекомендована література:

Зубец О. П. Попытка нацистского судьи Моргена: мораль в механике Аушвица. Этическая мысль | *Ethical Thought*. 2020. Т. 20. № 2. С. 69–79. (<https://et.iph.ras.ru/article/view/5317/3069>)

Буллер А. Мораль и язык национал-социализма. Этическая мысль | *Ethical Thought*. 2020. Т. 20. № 2. С. 80–99. (<https://et.iph.ras.ru/article/view/5318/3070>)

32. Сучасні проблеми біоетики

Рекомендована література:

Юдин Г. Б. Коммунитаристский критерий для биоэтики // Этическая мысль | *Ethical Thought*. 2019. Т. 19. № 1. С. 36–48. (<https://et.iph.ras.ru/article/view/3386/2448>)

Саввина О. В. Дискурс о моральной оправданности и регулировании медицинских биотехнологий (на примере экстракорпорального оплодотворения) // Этическая мысль | *Ethical Thought*. 2019. Т. 19. № 1. С. 118–126. (<https://et.iph.ras.ru/article/view/3386/2448>)

33. Гра як соціокультурний феномен: моральні проблеми

Рекомендована література:

Коваль Е. А. Нормативность, игра, мораль: поступок «человека играющего» // Этическая мысль | *Ethical Thought*. 2018. Т. 18. № 2. С. 129–137. (<https://et.iph.ras.ru/issue/view/165>)

Сычев А. А. От игры к доверию: роль игровых практик в формировании социального капитала

// Этическая мысль | Ethical Thought. 2018. Т. 18. № 2. С. 138–144. (<https://et.iph.ras.ru/issue/view/165>)

Жадунова Н. В. Игра как стратегия становления личности в пространстве глобального // Этическая мысль | Ethical Thought. 2018. Т. 18. № 2. С. 145–154. (<https://et.iph.ras.ru/issue/view/165>)

Лешкевич Т. Г. Смысл и специфика игрового познания в человеческой жизни // Этическая мысль | Ethical Thought. 2018. Т. 18. № 2. С. 155–162. (<https://et.iph.ras.ru/issue/view/165>)

34. Етика та ідея свободи

Рекомендована література:

Плотников Н. С. Понятия свободы: универсализм и культурная партикулярность // Этическая мысль | Ethical Thought. 2017. Т. 17. № 1. С. 48–55. (<https://et.iph.ras.ru/issue/view/191>)

Апресян Р. Г. Свобода: опыты осмысления и переживания // Этическая мысль | Ethical Thought. 2017. Т. 17. № 1. С. 56–69. (<https://et.iph.ras.ru/issue/view/191>)

Киришбаум С. В. О границах свободы // Этическая мысль | Ethical Thought. 2017. Т. 17. № 1. С. 70–79. (<https://et.iph.ras.ru/issue/view/191>)

Василевич Н. С. Между свободным подчинением и освобожденной свободой: учение Православной Церкви о свободе // Этическая мысль | Ethical Thought. 2017. Т. 17. № 1. С. 80–93.

8. Захист звіту практики та система оцінювання проходження практики

Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання програми та індивідуального завдання. Форма звітності студента за практику – це подання письмового звіту підписаного і оціненого безпосередньо керівником. Письмовий звіт разом з щоденником практики, подається на рецензування керівникові практики від університету.

На залік з пізнавальної практики студент має представити весь пакет документів, передбачених програмою практики (письмовий звіт про проходження практики тощо).

Звіт з практики захищається студентом (з диференційованою оцінкою) комісії, призначеній завідуючим кафедрою. Доскладу комісії можуть входити: завідувач кафедри та керівники практики від університету.

Комісія приймає залік у терміни, що визначені наказом на практику, (але не пізніше ніж протягом тижня після її закінчення). Диференційована оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість, індивідуальний навчальний план (залікову книжку) студента. У разі отримання незадовільної оцінки під час складання заліку студенту надається можливість повторного складання заліку за умови доопрацювання звіту й індивідуального завдання. За умови отримання негативної оцінки з практики під час ліквідації заборгованості комісії студент відраховується з університету.

Після захисту звіт залишається на кафедрі.

Проходження практики оцінюється у вигляді подання студентом звіту щодо опрацювання однієї із представлених тем.

Максимально студент може отримати 100 балів

100-90 – звіт повністю розкриває обрану тему, демонструє усвідомлене опрацювання першоджерел та дослідницької літератури, містить творчий

доробок автора та демонструє аналітичне ставлення до проблеми.

89-75 - звіт розкриває обрану тему, демонструє опрацювання першоджерел та дослідницької літератури, демонструє аналітичне ставлення до проблеми.

74-60 - балів – звіт побігло розкриває обрану тему, демонструє частковне опрацювання першоджерел та дослідницької літератури, невисокий рівень аналітики та узагальнень.

59-1 – невідповідність звіту елементам дослідницьких методів в філософії.

0 балів – студент не подав звіт

9. Політики

9.1 Політика щодо академічної доброчесності

Політика щодо академічної доброчесності регламентується "Положенням про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка".

<http://surl.li/alvis>

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація) робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. Викладач зобов'язаний у такому випадку видати інше індивідуальне завдання.

9.2 Комунікаційна політика

Усі письмові запитання до викладача щодо навчальної дисципліни можуть надсилатися на персональну корпоративну електронну пошту, на платформу Teams та на вайбер викладача.

9.3 Політика щодо перекладання

Звіти, які надано керівнику для перевірки із порушенням термінів, оцінюються нижчими балами. Перекладання відбувається із дозволу директора ІГСН у разі поважної причини, підтвердженої документально.

9.4 Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням, він має право опротестувати виставлену оцінку у встановленому порядку.

10.Рекомендована література

1. Адамова З.І, Багрій К.Л. Особливості організації самостійної роботи студентів у процесі виявлення їх творчого потенціалу Проблеми освіти та методика викладання у вищій школі. Випуск II (58), 2015. С.237- 243.
2. Важинський С.Е., Щербак Т.І. Методика та організація наукових досліджень : Навч. посіб. / С. Е. Важинський, Т.І. Щербак. – Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
3. Володько В.М. Самостійна навчально-пізнавальна діяльність як один із методів розвитку творчих здібностей студентів / В.М. Володько, Т.В. Іванова // Вища і середня педагогічна освіта. – 1993. – № 16.
4. Гуревич Р.С. Інформаційні технології навчання: інноваційний підхід : навчальний посібник / Р. С. Гуревич, М. Ю. Кадемія, Л. С. Шевченко ; за ред. Гуревича Р. С. – Вінниця : ТОВ фірма «Планер», 2012. 348 с.
5. Мачинська Н.І., Стельмах С.С. Сучасні форми організації навчального процесу у вищій школі: навчально-методичний посібник / Н.І. Мачинська, С.С. Стельмах. – Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2012. 180 с.
6. Калашнікова Л. М., Жерновникова О.А. Навчально-дослідна і науково-дослідна робота студентів / Л.М. Калашнікова, О.А.Жерновникова. Педагогіка вищої школи у схемах і таблицях : навчальний посібник. – Харків, 2016. 260 с.
7. Кобернік С.Г. Організація самостійної пізнавальної діяльності студентів з методики навчання географії у контексті розвитку вищої школи в Україні. К.: Наукові записки. Серія: педагогіка. – 2015. – № 1.с. 29-35.
8. Про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах: Положення. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minagro.gov.ua/page/?4943> (27 лист. 2011 р.).
9. Садова Т. А., Георгян Н. М. Діагностика навчально-пізнавальної діяльності студентів закладу вищої освіти: Навчально-методичний посібник. Слов'янськ, 2019. 87 с.
10. Сидорчук Н.Г. Організація науково-дослідної роботи студентів педагогічних навчальних закладів / Н.Г. Сидорчук // Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та вузі: Зб. наукових праць. Випуск 3. – Рівне: Волинські обереги, 2002. – 276 с. С. 117-120.
11. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень: навчальний посібник / Г.С. Цехмістрова. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2004. 240 с.
12. Швед М. Самостійна робота студентів: навч.-метод. посібник / Марія Швед. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2013. 205 с.